

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra 60 fillér.
3 óra 1.80 fill.
Vidéken:
1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Meggyilkolt kofa. A haldokló aki öl. Parasztpárbaj.

A politikai helyzet.

Kolozsvár, nov. 3.

A politikát állandóan a póttartalékosokról szóló törvényjavaslat visszavonásának és az új véderőjavaslat előterjesztésének a kérdése foglalkoztatja.

Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tegnap visszautazott Bécsből Budapestre és politikai körökben valósággal megdöbbenéssel értesültek ama kívánságokról, amiket Bécsben a póttartalékos javaslat visszavonása fejében támasztanak. E hírek szerint a kompromisszumra való kísérletek visszafelé sülték el. Tudniillik a formában hajlandók változtatni és pedig a póttartalékosokról szóló javaslatot is készek visszavonni, de ezzel szemben sokkal nagyobb követelésekkel lépnek fel a lényegre nézve, úgy hogy br. Fejérváry Géza bécsi utazása sikertelen volt.

A magyar kormányt szörnyű csalódás érte. Széll azt a formulát eszelte ki, hogy a póttartalékosokról szóló javaslatot a magyar közvélemény fölzudulása miatt le kell venni a napirendről azzal az indokolással, hogy bevárják az osztrák véderőbizottság megállapodását, akarván elkerülni azt, hogy a javaslat törvénytelenessége konstatáltassék. Csakhogy erre Bécsben azzal feleltek, hogy hajlandók a javaslat törvényre emeléséről lemondani, ellenben ragaszkodnak a véderő fölemeléséhez és így mig formában enged-

nek, a lényegben sokkal nagyobb terheket akarnak törvénytörvényen megállapítani.

Eddig tudniillik 20,000 póttartalékosnak három évi, Ausztria részéről 4500 és Magyarország részéről 3000 embernek két évi behívásáról volt szó, ami együttvéve 7500 embernyi véráldozatot jelent, azt mondják, hogy a véderőtörvényt nem játszzák ki, hanem nyíltan kívánni fogják, hogy

1. kiszolgáltassák az ágyuk részére és a haditengerészet részére az 5800 embert, amit a delegáció megszavazott:

2. és az ujonezkontingenst emeljék fel 103,500 emberről 123,500 emberre.

Ez az eredmény azt jelenti, hogy mig eddig 20,000 emberről volt szó három évre, most a tíz évre megszavazandó törvényvel kétszáz ezer emberről van szó és a költségek ezzel százezer koronára emelkednek. Ezt a magyar képviselőház semmi szín alatt sem fogadhatja el.

A megoldásnak ez a módja egyenesen rávall arra, hogy a Széll-formulának már nincs sikerük; mindenki átlát rajtuk. A mai napon a Bécsből jövő hirt a politikai körökben úgy fogadták, hogy ez az új kombináció, ha a tervet fenntartják, eltemeti a mostani kormányt.

Olcsó emberélet.

— Reggeli levél. —

Kolozsvár, nov. 3.

Négy öngyilkossági kísérlet egy napon. Ki bánat, ki gyalázat, ki szerelmi csalódás elől menekül a halálba, hogy növekedjék világvároshoz méltó hire ennek a szegény városnak. Szomorú dolog. Versenyt haladunk a rosszban, a kétségbeesésben a legelső városokkal. Feslettség, erkölcsi züllés, elviselhetetlen nyomoruság példáiért nem kell, hogy idegenbe meneküljünk. Kolozsvár bővíben van ezeknek. Mig a jó, a szép, a nemesen gyönyörködtető, amely más városban kárpótlást nyújt a nagyvárosi élet sötét oldaláért — csak gyéren tűnik elő.

Isten legyen bíró azoknak perében, akik életüket maguktól eldobják. De az emberi társaság iránt való kötelességeket, aki számon tartja, minduntalan csak azt látja, hogy ezek a szerencsétlenek az életnek egy-egy nagy kötelesség teljesítésétől menekülnek.

A hosszú névsorban, mit a tegnapi napnak ez a statisztikája elénk tár: a csalódásnak, a betegségnek, a nyomoruságnak e gyáva áldozatai között kiemelkedik egy huszonhét éves ifjú ember tragédiája. Mondják, akik ismerték, hogy szép, kedves modoru férfi volt. Társaságában számot tett. Egy szerető menyasszonyt akart itt hagyni, akinek briliántokban foglalt arczépét keblén találták meg a rendőrség közegei. Kezében czédulet szorongatott, bemutatván magát a nyilvánosság ítélőszéke előtt: Kreutzer Jenő vagyok.

Itéljen róla az igazságos Isten. Ő vegye számon kétségbeesését, amely erre a szörnyű lépésre indította. Sikertelen küzdését, ideoda való kapkodását, hogy nyomasztó adósságait rendezni tudja.

Bár azt mondhatnók a halottra, hogy ő Kreutzer Jenő és senki többi. De nem. Ezer és ezer Kreutzer él, mozog, küszködik közöttünk. Lázasan hajszolja a pénzt. Költekezése meg-

haladja erejét. Többet mutat mint a mi van. Merész vállalkozásokba kezd, mert már előre fölallította maga előtt a „vagy-vagy” végzetes tételét. Vagy sikerül, vagy föbe lövi magát. Mert mit ér az élet gazdaság nélkül? Mit ér a szerelem fogat és páholy nélkül? Az imádott kedvesnek arczépét briliántokban kell foglalni s fényes tanúságot adni egy füstölő revolverrel, hogy ha az életet nem tudjuk hasonlatosan briliánsok gazdagságával fényessé tenni, jobb eldobni magunktól ezt a szerelmet, nem tenni ki nyomoruságnak és nélkülözésnek az imádott lényt. Ez aztán a modern és szecessziós dolog!

Nemcsak a szegénység nem kell, mert hiszen egy briliáns láncz árából még egy évig is el lehet élni. De a lassan fölemelő munka sem kell. Legyen egyszerre minden, sikerüljön minden s főként a hitelező ne perljen és ne üsse meg a dobot a végrehajtó. A mi fiatalemberrünk kereskedő volt Aradon s úgy hitte, hogy mindezek a dolgok a kereskedelmi becsület szégyenfoltjai.

Bizony nem ezen a teorián épült föl a londoni Cythinek gazdagsága s nem ezzel alapították meg tekintélyüket és becsületüket Hollandia nagy kereskedő házai. A gazdaság, a meggazdagodás vágya emberi dolog, de csak úgy hozza meg gyümölcsét, ha kellőképpen gondozzuk ágait. Aki a kockajáték könnyelmű homoktalajra ülteti annak fáját, ritkán szüretel bőven és tartósan. Kitartás, önmegtartóztatás, szorgalmas munkásság kell ide is! . . .

Négy öngyilkossági kísérlet egy nap alatt.

Kolozsvár, nov. 3.

Az életuntak napja volt a tegnapi. Reggel kilencz órától délután 4 óráig nem kevesebb, mint négy életunt fordította maga ellen a kényszerített halál fegyvereit. Kettő a Hója-erdőben történt, egy a városi sírkertben és egy a szállodában.

Moskovits
Berta
örökösei

Alapított 1882-ben.
67 1-10
KOLOZSVART,
Deák Ferencz-u.
40. sz. (saját áz.)

Férfi és női posztók és szövetek különlegességi raktára.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre a férfi és női összes újdonságaink megérkeztek. Raktáron vannak kizárólagosan a legfinomabb hazai és külföldi posztók u. m.: szalon-, jaquet-, frakk- és Ferencz József-öltönyöknek. Téli kabátok-, felöltők- és ulstereknek a legkitünőbb minőségben. — Nők részére pedig a legfinomabb angol-szövetek costumöknek. Továbbá galléroknek és jaqueteknek a legutolsó divat szerint.

Egyenruházati, billiárd-posztók nagy választékban.

A n. é. közönség szives látogatását és tovább kiténtető bizalmát kérve, maradunk tisztelettel.

Moskovits Berta örökösei. Zauderer, üzletvezető.

Toth Dénes napszámos volt az első, aki meg akart válni életétől. Feleségével rossz lábbon élt s családi otthona valószínű pokol volt. Rég foglalkozik az öngyilkosság eszméjével, amit az is bizonyít, hogy egy ízben már követett el öngyilkossági kísérletet. Tegnap kora hajnalban kiment a temetőkerthe s ott első feleségének sirja közelében egy szilvafára felakasztotta magát. Szándéka azonban most sem sikerült, mert a sirtő munkásai észrevették és idejekorán levágták a fáról.

A nyomor áldozata egy következő életunt. Kis Imre kerégyártó segéd kétszer utazta be a monarchiát anélkül, hogy munkára talált volna. Minapában Kolozsvárra érkezett, de reményében újra csalódott, mert e városban sem kapott alkalmazást. Kintől, éhségtől és nyomortól elgyötört ment ki vésszes gondolatával a Hója-erdőbe, ahol felkötötte magát. Halálos helyzetéből a bács-i falusiak mentették meg.

Egy öreg anyóka a harmadik. Az aggodalom tette életunttá. Egyetlen fia van, aki a kenyérkereset mindenik ágát követte már, anélkül, hogy valamelyiken megállapodott volna. Ez keserítette el az öreg asszonyt, ki a Hója-erdőben gyufaoldatot ivott. A folyadék azonban keletlenül maróhatással lehetett az anyóka gómrára, mert meggondolkozott s elszaladt a mentőkhöz, ahol ellenmérget adtak neki. Most minden veszélyen túl van.

És végül Kreutzer Jenő aradi kereskedő zárta be e szomorú sort. „Reggeli levelünkben“ bővebben foglalkozunk sorsával, itt csak ennyit említnék meg, hogy a golyó, melyet életének szánt, semmi nemesebb szervet

nem érintett. A rendőrség azonban sürgőlyzött Aradon lakó nagybátyjának, aki intézkedett, hogy őcsese haza szállíttassék.

Vádirat Petróné ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 3.

A budapesti kir. ügyészség Petró Gyuláné ellen tegnap adta be a vádiratot, a melyben Erdei Sándor ékszerész meggyilkolásával és kirablásával vádolja.

A vádirat indokolása így írja le az esetet: Erdei Sándor, a 60 éves vén ékszerész vevői a külfelken lakó munkásosztályból kerültek ki. A portékáját részletfizetésre adta s a pénzért maga szokta adósait fölkeresni. Petróné rég ismerte, június havában is vett tőle egy 58 korona értékű nyakláncot. Azért volt erre Petrónának szüksége, mert folyvást anyagi zavarokkal küzdvén, háztartása költségeit férje keresetéből nem tudta fedezni. A láncot nyomban elzálogosította. Erdi a vétel alkalmával 10 koronát kapott, a hátralékért pedig júniusban háromszor is megfordult adósánál.

Petróné sohasem tudott fizetni s így Erdei július 1-én reggel fél kilencz órakor ismét megjelent nála. Ekkor Petró Gyuláné letéperte az öreg embert a pamagra, itt a fejére mért ökölepásokkal elkábította és egy ágytakaró sarkának a szájába való betömésével megfojtotta. A hullát ezután lábainál fogva átvonszolta a lakás kisebb szobájába s magához vette a halottnál levő pénzt és értéktárgyakat. A két szobában levő vérfoltokat gondosan eltüntette és rendes munkája után látott. Hozzá tartozóinak az asszony semmit sem szólt, a pénzből pedig titkon bevásárlásokat tett.

Estig tartotta Petróné elrejtve a hullát. Vacsora után egyedül lévén otthon, Erdei hulláját konyhakéssel feldarabolta és egy gyermekkosiba csomagolta. Ebben aztán elszállította a sziget-

uteza 7. sz. telekre. Petróné a vizsgálat alatt azzal védekezett, hogy az ékszerárus megharagvott a részletfizetés többszörös elmulasztása miatt és arczúdította őt. Ezért ő felháborodásában letéperte és megfojtotta. Az értéktárgyak elvétele is csak azután jutott eszébe.

Ezzel a védekezéssel szemben — fejt ki a közbíró — a vizsgálat adatai azonban azt mutatják, hogy a terhelt szándéka egyenesen az élet kioltására és a pénzszerzésre irányult. Bizonyítja pedig ezt Petróné életviszonyaival. Allandó pénzzavarában mindenét, még a kvartélyosai ruháját is elzálogosította, tejesarnokban, mérsáronál és mindenütt tartozott. Okvetlenül foglalkoznia kellett tehát a merényletnek, a vagyonszerzésnek gondolatával. Biztatta is minden hitelezőjét, hogy hazulról pénzt kap, holott erre — Bartok István vallomása szerint — reménye sem lehetett.

A tehetetlen 60 éves embernek fölháborodása, esetleges bántalmazása nem lehetett ok arra, hogy őt Petróné megölje. Erdei ellentétét sem tanusított. Nagyszámu tanuk bizonyítják azt is, hogy az öregember jószágon és szívélyesen érintkezett minden vevőjével. A részletfizetések elmulasztásáért sohasem haragvott. Ezek a tanuk kizárják annak lehetőségét, hogy a tettleges bántalmazást a sértett kezdte. Az ölés elkövetésének eselekménye, a holttest elrejtése és elszállításának részletei és a nyugalom, melyet terhelt a borzalmas eselekmények közben tanusított, mind a kiszámítottág és tervszerűség mellett bizonyítanak.

Még egy lopás gyanuja is támadt Petróné ellen a szomszédasszonya panaszára, de e vádat elejtette az ügyészség.

*

A vádirat megérkezése után dr. Bartha László vizsgáló felhozatta a vizsgálati fogságból Petrónét, akit két börtönőr kísért a vizsgálóbíró elé. Az asszony arca a fogság ideje alatt teljesen megfakult s minden csinos-

ságát elvesztette. Fehér bluzt és fehér kötöt viselt, feje fedetlen volt. Miután a vizsgálóbíró felolvastatta Petróné előtt a vádiratot, megkérdezte tőle:

— Megértette? Az ügyészség gyilkossággal és rablással vádolja.

— Igen, megértettem és kérem értesítsék védőmet, Nessi Pált.

— Huszonnégy órán belül értesíteni fogjuk. Azonban figyelmeztetem, hogy nyolcz napon belül a vádirat ellen kifogásokat adhat be.

Az asszonyt ezután elvezették, az ügyészség pedig rögtön értesítette a vádiratról Nessi Pált, ki a vádirat ellen beadja a kifogásait is, mert ő Petrónét erős felindulásban elkövetett emberölésért, legrosszabb esetben szándékos emberölésért tartja vádolható helyezhetőnek.

A tárgyalást még ebben a hónapban megtartják a vádtanács előtt.

A „becsületes megtaláló.“

Kolozsvár, nov. 3.

Az operett-alakok és szellemes karrikaturák mindig kedvelt egyéniségéről: a „becsületes megtaláló“ esik itt szó. A mi hősnünk ugyan kevésbé tarthat igényt arra a jelzőre, melylyel a megtalálók szeretetreméltóbb fajtát tiszteli meg, közönség, sajtó és hatóság, de mert jelleme éppen ez irányban mutat nagy adag erkölcsi foglalkozást — érdemesítjük őt arra, hogy ezikk keretében tegyük szavá a nevét.

Ott kezdődik a dolog, hogy br. B.-né a múlt napok egyikén színházból jövet elvesztette mesés értékű fülönfüggőit. Másnap jelentést tett a rendőrségnél és a sajtókönyv gondoskodásából e hir bejárta a lapokat is. Innen szerzett talán értesülést magának Jőrend Mihály napszámos, aki szintén a „becsü-

TÁRCZA.

A pálhalmi ütközet.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Irta: Zoltán Jenő.

(Vége.)

Mindenki a hallal foglalatosskodott, csak Csiklendvay forgolodott idegesen a helyén és kémlelte, hogy mikor nyílik az ajtó toppan be az ő elkéssett, illetlen jegyese. A második fogásnál már sokan észre vették hogy Katinka grófnő nincs az asztalnál Demény-né pedig zavartan kerülte a leendő veje kérdő tekintetét. Az elmaradásról roppant sokat suttagtak, pletykáltak és sokan josolgtatták:

— Katinka komtesz alighanem megint keresztül huzta az anyja számításait.

Leghamarabb az öreg grófnő jött rá, hol kell a leányt keresnie. Őt már két napja nyugtatotta a határszéli hadtest közeledése, mert tudta, hogy az a

bizonyos ur, a kinek még csak kamarási zsinor sines az atilláján, most itt van a közelben és erős veszedelemben sodorja az ő terveit. A budapestiek veresége egészen megzavarta őt is, mert folyton attól félt, hogy Burián egyszer csak betoppan ide a kastélyba az öreg Tavassyhoz, a ki szegről-vegről atyafia is volt. Emésztő kíváncsisággal fordult az öregasszony a mellette ülő tábornokhoz és megkérdezte:

— Vajjon nem tör-e ide az ellenség?

— Nem grófnő, hisz már vége van az egésznek.

— De én ma délben még látam fehérstráfos huszárokat.

— Azok a csernovicziak voltak, akik Pálhalmán kaptak ma szállást.

— Mennyire van ide Pálhalmá?

A tábornok esodálkozva tekintet a grófnőre.

Mit akarhat ez az asszony a csernoviczi huszároktól? Azután mégis elmosolyodott és megmondta:

— Kocsin félórajárás, méltógos asszonyom.

A parfait után a grófnő kisietett, egyszerre érte az előszobába Csiklendvayval.

— Nos hol van Katinka? — kérdezte a vőlegény.

— Hol van? Ha akarja tudni, Pálhalmán Buriánál!

— Főhadnagy itt van? Fogatok.

Őt percz mulva egy hintó és egy könnyű hajtókocsi gördül ki a Tavassy-kastély kapuján. Pálhalmán már alig járt élő ember az utcán. Végre hosszas keresés után találta egy huszárt, aki éppen egy csengős ajtóju trafikból jött kifelé.

— Hé huszár! kiáltott Csiklendvay: itt van Burián főhadnagy ur?

— Itt biz' az, amott lakik a felvégen egy szürszabónál. Nagy ködmön lóg annak a háznak falán.

— Vezess oda minket.

— Azt már nem teszem, mert a főhadnagy ur megharagudnék, mert hej nincs ám magában . .

Parádés kisasszony jött ám ide a kedvéért.

— Egy szürszabó házában. Szent Isten! siessünk.

Benyitottak a háza. A konyha küszöbén ült a grófnő komornája és mesélt a szürszabóéknak. Mikor meglátta a vendégeket, sikoltozva rohant az előszobába.

— Itt az öreg méltósága!

A szobában a szerelmes pár felrebbent boldog ábrándozásából. Katinka kézen fogta a szerelmesét és azt mondta:

— Annál jobb!

Az anyja a küszöbről szigoruan kiáltott felé:

— Tinka, azonnal velem jösz!

A leány, mint egy szerelmes macska, simult Buriánhoz, azután ott valamennyi ember előtt megcsókolta az ajakát. A grófnő felsikoltott fájdalmában és kétségbeesetten hallgatta mikor az ő nagyatermet, szép leánya szelid megadással mondta:

— De anyám, Burián az ellenséggel küzdött s végre is ökögyöztek . . .

tes megtalálók" osztályába akarta föltolni személyét.

Kutatott, keresett a függők érdekében, ügybuzgalma látszólag olyan kaliberű volt, mint azoké a fiatal uraké, akik pusztán csak a szép bárónéknak egyetlen mosolyáért és kézszorításáért tették nappalá az éjszakát, hogy az ékszer nyomára akadjanak, Jórend Mihálynak kedvezett a szerencse.

Kis idejű keresés után rátalált a fülönfüggőkre, de a gyémántok ragyogása jobban imponált neki a köszönő szavaknál, melyeket a bárónő kilátásba helyezett a becsületes megtalálónak s a helyett, hogy rendeltetési helyére juttatta volna az ékszert, egy aranyművest keresett föl azzal, hogy pénzt kapjon a tárgyért.

Javában folyt már közöttük az alku, mikor B. báróné benyitott ugyanahhoz az ékszerészhez, valami megrendelésért. Az első, ami megragadta figyelmét az elveszett ékszer volt, melyre ráismert. Jórend Mihály azonban nem volt hajlandó átengedni a tárgyat s így az ügy a rendőrséghez került.

A dolgot hamar tisztázták. A függők visszakerültek bájos tulajdonosnőjükhez, s Jórend most a dolgozóházban kénytelen elmélkedni a makacs, de „becsületes megtaláló“ fogalom felől.

HIREK.

Kolozsvár, nov. 3.

— **Ujonzok esküje.** E hó elején, szombaton eskették föl az ujonzokat a zászlóra, melyet követni fognak. Az ujonzfólesketésnek sok nézője volt a polgári osztályból is.

— **A levélhordók kegyeleto.** A szerencsétlen véget ért Bürger Károly pénzes-levélhordó emlékezetét kegyeletes módon tartják fenn a kolozsvári levélhordó kartársai. Egy egész kis alapot teremtettek összerakott filléreikből erre a célra. Tegnap este is megkoszorúzták és fényesen kivilágították a lelketlen gyilkosok áldozatának sirját és testületileg rótták le a sirjánál a kegyelet adóját.

— **A figaró szerelme.** Tegnap még kedélyes hangon emlékeztünk meg Helmeréich Géza fodrász-tanoncz szerelméről, amely olyan prózaias fináléhoz vezetett. Tegnap csak azt irtuk róla, hogy mérget ivott s ma már haláláról kell megemlékeznünk. A kis figaró magával vitte szerelmét, helyesebben szerelme ragadta magával szívét és lelkét — a sirba. Ott nem fáj majd semmi és méregre sem lesz több szükség . . .

— **Hadnagy ur „Molnár“.** A katonai brutálításoknak egy nem szokatlan nemét alkalmazta tegnapelőtt az ujonzfólesketés alkalmával a Kolozsváron álló

mászó honvédegyezred egyik hadnagya: Molnár „ur“. A hadnagyurat alkalmasint a közös hadsereg tisztikarából helyezték át, mert csak ott üznek rendszert az ilyen szokásból. Molnár hadnagy, csupa kedvelésből, egy ujonzot — aki nem lépett előírászerűen — úgy megvágott kardjával kezféjén, hogy a kórházba kellett szállítani. Fölöttes hatóságának ítélkezését kíváncsian és érdeklődéssel várjuk . . .

— **Zsebmetszés a pályaudvaron.** Rég ismert alakja az erdélyi törvényszékeknek Krausz Zsófi csavargónő. E jeles amazon a zsebmetszés munkájával tartja fenn magát, ami igen gyakran kellemetlen helyzetbe sodorja. Tegnap a kolozsvári pályaudvaron akart kifosztani egy utast a pénztárczájától, de rajtacsipték s ujjabb intézkedésig a dolgozóházba zárták el.

— **Parasztpárbaj.** A csongrád-megyei Mindszent községben véres parasztpárbaj volt. Szepesi Rókus és Deák Lajos földművesek régen ellenséges viszonyban élnek egymással. Tegnapelőtt aztán hangos szóváltásba elegyedtek az utcán, mire Deák Lajos baltáért szaladt haza, Szepesi pedig hatalmas doronggal fölfegyverkezve kereste haragosát. Amint összetalálkoztak, egymásra rohantak és Szepesi háromszor fejbévágta Deákot, amire ez a baltával előbb Szepesi karjára csapott, azután mikor ellenfele összeesett, még két baltacsapást mért reá. Szepesit haldokolva vitték a lakására. Deákot elfogták.

— **A haldokló, aki öl.** Borzalmas párbaj folyt le egy kis olasz helységben, Barrában, Marciano aranyműves és Fornicolin kádár között. Az ok természetesen egy asszony volt. A harc késsel történt s az esélyek a kádárnak kedveztek, mert Marciano halálos szurással torkában rogyott a földre. A közelállók hozzásiettek, de az aranyműves eltaszította magától őket: félelmedett, rárohant ellenfelére s Fornicola szíven találva esett össze. Egy percz és az aranyműves is haltott volt.

— **Meggyilkolt kofa.** Sepsiszent-Györgyön özvegy Császár Istvánné gyümölcsáros kofát tegnapelőtt reggel lakásán meggyilkolta találták. A 80 éves öregasszony lakását kifosztották és csekély pénzét elvitték. A tettesek ismeretlenek.

— **Ötszáz holttest hullámsirja.** A londoni „Daily Express“-nek jelentik Melbourneból, hogy a „Aentor“ nevű angol gőzhajó Kinába menet Ujzeland mellett elsülyedt. Emberéletben ugyan nem esett kár, mivel a hajó legénysége megmenekült, csak az az ötszáz koporsó kínai holttestekkel, amelyeket a hajó Kinába akart szállítani, hogy az anyaföldnek visszaadja szülöttesteit, veszett a tengerbe. A ko-

porsók egyenkint tíz angol fontra voltak biztosítva.

— **Falb jóslata novemberre.** A hónapok elején szinte önkéntelen is eszébe jut az embereknek Falb, annyira megszokták már jóslásait. A november hónapra szóló jóslata nem valamj bizalomgerjesztően kezdődik. Falb tanár a hónap első felére száraz időt jósol november első napja kivételével, amelynek Falb szerint esővel kellett volna ránk köszönteni. Az ünneplők, de különösen a huzelkodók örömeire Falbra megint ráczáfolt az idő s szinte nyári meleggel kezdődött november hónapja. Falb szerint havazások csak a hónap negyedik hetének elejére várhatók kiterjedtebb mértékben. A hőmérséklet nagyjából a normálison felül áll, az utolsó hét elejének kivételével, amikor néhány napig nagy hidegek járnak. Kiterjedtebb esőzések csak a hónap utolsó napjaiban lesznek.

— **Ismét sztrájk a győri waggongyárban.** A győri waggongyár munkásai, akik csak néhány nap előtt vették föl három hétig tartó sztrájk után a munkát, ismét sztrájkra készülnek s úgy lehet, hogy már a legközelebbi napokban beszüntetik a munkát. Elégedetlenségük oka az, hogy a gyár igazgatósága megszegte a munkásoknak adott szavát s nem tartja meg a sztrájk megszűnéséhez kötött békefeltételeit.

Színház és Művészet.

— **A magyar cyklus befejezése.** Az október 1-je óta folyó magyar cyklus pénteken Madách „Ember tragédiájá“-val fogják befejezni. A cyklusban addig még az Erkel operáján kívül ma hétfőn „A föld“ és csütörtökön Rákosi Jenő rég nem adott Aesopus-a kerülnek színpadra.

Színházi műsor:

Kedd: Hunyadi László.
Szerda: Hunyadi László.
Csütörtök: Aesopus.
Péntek: Ember tragédiája.
Szombat: A denevér.
Vasárnap: D. u.: Arany ember.
Este: A rólyáyi malom.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfő nov. 3-án.

A föld.

Szindarab. Irta: Kemechey és Malonyai.

SZEMÉLYEK:

Kovács József — Szentgyörgyi Zsuzsa, felesége — Laczkó Klári, leányuk — Tóvölgyi Özv. Vékeyné — Palotay Gedeon, fia — Szakács Juliska, leányuk — Hegedüs Marossi Mózes — Mezyeri Bédog, fia — Papp Sasanne, leánya — T. Halmi

Kezdele este 7 órakor.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Braun Mihály

hangszerkészítő.

Nagy javító műhely, nagy

raktár az összes hangsze-

rek és azok alkatrészeinek.

Kolozsvár,

Vesselényi Miklós-utca 18.

Müller utóda

SOMLYAI M.

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.

Ajánlja: üveg-, porcelán-, lámpa és háztartási eszközök raktárát.

Lámpa javító-sok, képkeretezések eredeti gyári áron.

Telefon 261.

Telefon 261.

Gutenberg-nyomda a

Kereskedők figyelmébe

ajánlja a következő árjegyzékét:

Levélpapír, czimnyomattal nagy alak	1000 pl.	6 kor-tól.
Levélpapír, czimnyomattal, kis alak	1000 pl.	5 „
Boríték, czimnyomattal, hozzá illő,	1000 pl.	5 „
Számla, negyedréteg nagy alakban, igen finom, 1000 pl.	7 „
Számla, kis alakban igen fin. 1000 pl.	5 „
Postacsomag - bélyeg,	ha legkevesebb 10,000 db lesz rendelkezve	1 „
Pénztárkönyvek, kék és vörös nyomással, számozva	11 „
Másoló könyvek, legkiválóbb minőségben, registerrel el látva	10 „

Árjegyzékekre kérem szíves értesítését és készséggel szolgálok külön ajánlattal.

Tisztelettel Schaberl József, a „Gutenberg“-nyomda tulajdonosa.

Telefon 261.

Telefon 261.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

Szekfünek. Levele van a kiadóban.

Szomoru sziv. Levele van a kiadóban.

Tubirjának. Levele van a kiadóban.

Libáscsáim! Ki volna hajlandó Önök közül egy ábrándos lelkű fiatal-embert megvizsgálni? Cserébe versekkel kedveskedem. Leveleiket „Szép vagyok” jellegével a kiadó-hivatal továbbítja.

Aranka. A komolyság biztosítja a diskretilit, s hiszem ehhez kételem nem fér, különben ezután előre is szavamat adom, sőt hogy meggyőzhessenem nevem két kezdőbetűjét (T. L.) elárulom. Szívélyesen üdvözlöi „Jó fiú”.

KINÁLAT:

Butorozott szobák jutányos árért kiadó. Hol? — a kiadóban megtudható.

Csendes háznál csinos butorozott szoba két vagy három iparos-segéd részére azonnal kiadó — Kossuth Lajos-utca 17. Ugyan itten kitűnő házi koszt, ebéd és vacsora havonként 30 koronáért.

Ötthon elvégezhető írásbeli munkát (másolást, leírásokat, fogalmazásokat) jutányosan elvállaló szép írásu joghallgató. Levelet „Írás” czimre a kiadóba kérek.

KERESLELT.

Egy használt írószial megvételre kerestetik. — Czim a kiadóban.

Pallas nagy lexszikon olcsó áron — megvételre kerestetik. Czim a kiadó-hivatalban.

Olvassuk!!

Eltemették az apát,
Árvaságban a család.
Nyomor útné a fészket,
De Bernáth küldi gépjét.
S menten boldog a tanya,
Nem zokog a jó anya,
Mert a kis varrógéppel
Küzdnek a szegénységgel.

Életuntan egy levele
Bernáth kerékpárját vette,
Hogy splenjétől szabaduljon,
Postmozgásban meggyógyuljon.
Erdőn, mezőn karikázott,
Napokon át izzadt-fázott,
S vége mi leti a sok turnak?
Most csap fel splen komikusságnak!

Bernáth Sándor triziklijén
Kullog árván egy aggregóny.
Sohajta néz néha-néha
Üres ülésre a — léha.
Egyszer egy ut fordulóján
Felbukkan egy molett kis lány.
Két-három szó — barátokznak,
S már duettbe karikáznak.

Ha Bernáthtól vész hegedűt,
Tokot, gyantát és nyirettyűt,
Két-három hét el se telik —
S irigyed lesz cseh Kubelik.
És ha hegedűt nem szeretsz,
Cziterán is kesereghetsz.
Avagy pedig harmónikán —
Mindenféle szép muzsikán.
Nosza pajtás, kiáltás tehát!
Küldjön árjegyzéket Bernáth!

Ha javítani kell a gépet,
Hiányzanak alkatrészek,
Vagy szakad a hegedű hur
Bernáthhoz — a közeli ut,
Hol mindent beszerezhetünk,
Legolcsóbban megvehetünk.
Pártojuk hát csak a magyart —
A hazai versenypárt!

Bernáth Ede Sándor

erdélyrészi varrógép, kerékpár, hangszer és zeneautomata nagy raktára,

Kolozsvár,

a m. kir. Posta és Távirat szál-
litója. Mechanikai motor erőre
berendezett javító műhely. Pon-
tos, gyors és olcsó kiszolgálás.

Egy új Singer varrógép csak
35 ft 10 évi jótállással.

A sütőde minden időben bárki által megtekinthető.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy helyben a **Deák Ferencz-utca 51 számú** (Toroczkai) házban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, új (francia) módszer szerinti finom

Fehér Sütődét rendeztem be és azt „Központi Minta Sütőde”

czim alatt a mai napon megnyitom.

E mintaszerűen berendezett sütődeben naponta 4-szer friss különféle finom sütemények, nevezetesen **Pasztrana, Deszert, Stefánia-kifli, Vandli, Zsiraf** és **Dáma-kifli** lesznek készítve. Továbbá ajánlom különleges Komlós és Rozkenyeremet.

Naponta délelőtt valamint délután

házi kenyér sütés.

Kérem vállalatom szives támogatását

tisztelettel

Központi Minta Sütőde.

Az összes sütemények üveg alatt vannak elhelyezve.

A Hunyadi-téren látható

Keresztül utazás alkalmával a

fővárosi
NAGY PLASZTIKUM

hol a szobrászatnak, festészetnek, Plasztikának legújabb kiállítására csak egy néhány napig látható

Családos, tömeges látogatás miatt szállított belépti díj 20 fillér.

Nyitva reggel 9 órától este 10-ig.

Számos látogatásért esedezik az igazgatóság, Bpestről.

ÜGYES ÜGYNÖKÖK

naponta főlvételnél jutalék, esetleg fixizetés mellett szép-irodalmi művek terjesztésére.

Értekezhetni:

PÉTERFI MÓR kereskedésében.

Ferencz József-út 105.

Olcsó építési anyag!

A Smiel-féle Zöldsapka melletti kőbányában felhalmozódott ép. élű száraz nagy darabokból álló

falkő

helyszüke miatt az eddigi 6 ft helyett poton áron

kő-ölenként

2 forint 50 krért

eladó.

Bárczák válthatók Emke-tér 10. sz.

Erdélyrészi építő társaság.

105 3-12

A bányához jó út vezet!

A bányához jó út vezet!

Olcsó építési anyag!

É r t e s i t é s .

A jótékonyaság apostolának nevét viselő „Báró Hirsch Mór” egyesület fölvesz tagokat egész 50 éves korukig. Ezen egyesület czélja: Törzstagjait és hozzátartozóit betegség esetén az egyesület költségén gondos orvosi gyógykezelésben, gyógyszerek díjmentes kiszolgáltatásában és a törzstagokat betegség esetén heti 10 korona pénzsegélyben részesíteni, valamint elhalálása alkalmából hátramaradott családjának megfelelő segélyösszeget nyújtani; ezáltal egyesületünk hivatalnokok, kereskedők és iparosok részére különösen ajánlatos.

Az egyesület 3 osztályt állított fel és pedig:

Az A) osztályba felvételnek tagok 40 éves koráig; havi járulék 6 korona, a tag elhalálása esetén hátramaradottjai az alapszabályokban foglalt feltételek mellett 2400 korona segélyösszegben részesülnek;

A B) osztályba felvételnek tagok 45 éves korig; havi járulék 4 korona 10 fillér, a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 1200 korona végösszegben részesülnek, végre;

A C) osztályba felvételnek tagok 50 éves korig; havi járulék 3 korona 10 fillér, a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 600 korona segélyösszegben részesülnek.

Tagul felvétetik — és pedig folyó évi november hó 1-től november végéig teljesen díjmentesen, minden feddhetetlen jellemű egyén, állás, vallás és nemre való különység nélkül.

Cselédosztály.

Az ezen osztályba belépő cseléd tartó tagok csekély évi 4 korona tag-sági díj fizetés ellenében abban a rendkívüli kedvezményben részesülnek, hogy azt a terhet, melyet az 1875. évi III. törvényczikk 1. §-ának 5. pontja rájuk ró, helyettük az egyesület vállalja magára vagyis beteg cselédjeiket — a gazda teljes megkímélésével — valamely nyilvános kórházba saját költségén gyógykezeltet.

Ha tekintetbe vesszük, hogy egy megbetegedési eset a cseléd tartónak egyéb kellemetlenségeken felül még 15 évi tagsági díjjal felérő költségeket okozhat egyszerre, feleslegesnek véljük annak további bizonyítását, hogy ezen új osztály is a közérdeknek és humanizmusnak áll szolgálatában.

Bővebb fevilágosítást ad és a felvételt eszközöli a titkári hivatal Emke-tér 3. sz.

Deáky Albert,

elnök.

Dávid Lajos,

titkár.

„Báró Hirsch Mór” jótékonyasági és önsegélyző-egyesület.